

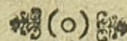
1610  
E L Ő  
JÓ CSELEKEDETEKET  
SZOLGALTATÓ  
FELTAMASZTÓ

LELKET	T I S Z T I T O	HITTEL
	B I Z T A T O	
	G A Z D A G I T O	
	A L K A L M A Z T A T O	
	V A L T O Z T A T O	
	T A P L A L O	
	N Y U G O T O	
	Ő R V E N D E Z T E T Ő	
	V E Z E R L Ő	
	E R Ő S I T Ő	
N E M E S I T Ő.		

Tizen négy órában, T. Tokajban ezek szerint prédikálót, a' kinyomtatásban előtökben állot.

ERSEK-UJ-VARI K. ORBAN,  
T. R. E. P.

*Az híven cselekedő számadatlan.*  
2. K. K. XII. 15.



DEBRECZENBEN.

Nyomtatott: KASSAI PÁL által, 1687-ben.



Isten felő özevegnyek.

# SZÜCS KATA ASZ-

## SZONYNAK,

E' munkámhoz való kész emberségeért,  
mostan meg-házafodot Egyetlenére. N.  
R. SZOMBATHI GABOR URAMRA  
szálljon ez áldás.

Ruth. IV. v. 11.

Tegye az Isten az Aszszonyi állatott,  
ki megyen a' te házában, olyanná mint  
Ráchel és Lea voltak.

Nov. d. 7.  
1686.



Kivánnya Lelki dajkátok:  
1 Thes. 2. 7.

E. U. V. K. O.

*18. század első felében a Magyarországi  
duplikátumokból cserébe  
adtuk a Nemzeti Művelődési Intézetnek  
Horvát - Magyarországi. 1935.*

# E L S Ö H I T.

Sz. Jakab. 2. v. 20.

8. Sept.  
1686.

Akarode pedig te hejában való ember tudni, hogy a'  
cselekedet nélkül való hit, meg holt?

Mint a' fel öltötetet holt ember, vagy mint a' ki  
iratot ember képe; vagy mint a' szárnyai nélkül  
való madár, olyan holt állat a' hit cselekedet nélkül.  
L. 11.

I. Vagyon kérdés, akar-e tanulni a' hit felől te  
hejában való, hittel kérkedő ember, elégnek tartod  
te a' belső hitet cselekedet nélkül. ne úgy ne e' Rész-  
ben, v. 19. 17.

II. Tanítás van az Első hitről haszontalan csele-  
kedet nélkül, v. 17. 16. 26. Nem élő, sem nem holt  
a' hit magában, mert ajándék kegyelem, hanem mint  
az oltvány gyümölcseivel élő és szép, úgy a' hit  
cselekedetivel

## T A N U S A G.

Elő hit, a' melynek jó Cselekedeti vannak.  
L. és v. 17. 20. 26. 2 Pet. 1. 5. Ez a' hatha-  
tos hit. Gal. 5. 6. fok munkája. 1 Thes. 1.  
3. közlő, Phil. v. 6.

I. Mert a' fa is a' gyümölcseiből ímértetik. Mar.  
7. 16. 20. úgy a' hit. Jan 13. 35. 1. 3. 4. 4. 13.

II. Mert Isten kivánnya a' hitnek gyümölcseit.

Az

Jan.



*Jan. 14. 15. Tit. 2. 11. 1 Thes. 4. 3.*

III. Mert azért hivattattunk, hogy jól éljünk.  
*1 Thes. 1. 7.*

IV. Azért-is születtettünk ujjonnan. *Eph. 2. 10.*

V. Hitünknek vallása: hogy a' hit élő legyen.  
*Jac. 1. 27.*

Ennek következői.

I. Oktatás. 1. A' jó cselekedetek.

2. Az jó cselekedet ut az idvelességnek el-éré-  
sére. *2 Cor. 4. 17. Sid. 12. 14.*

3. El-fzakadhatatlan a' hittől a' jóságos cse-  
lekedet, véle a' tűzzel mindenkor a' világosság.

4. Elő a' hit-rendszerint az öregekben, noha  
a' kisdetekben-is a' Szent Lélek mozdit lelki életet.  
*Luk. 1. 15.*

5. Az öregekben élő a' hit még a' kinos ha-  
lálban-is. *Luk. 23. 40.* Ez tarsát dorgálta, bűnét  
meg-vallotta, v. 41. Christust paradicsomot ohajtot.  
v. 42.

II. Feddés, a' kik holt hitűek, nincsenek élő hit-  
ben. Illyenck.

1. A' nem jó életűek, mert a' bűn és a' ke-  
gyelem együtt nem barátságosok. *Rom. 6. 1. a' Dá-  
gon sem maradhat együtt a' frig ládával. 1 Sam. 5. 1.*

2. A' kik belő-faradnak a' jó cselekedetekben  
*Tit. 3. 8.*

3. A' kiknek holt cselekedetek, éktelen. *Sid.*  
*9. 14.*

III. Intés: I. Elő hited legyen. *Tit. 3. 8.*

2. Mert ha olyan hited nem lesz, csak jád-  
czik

czik az ördög veled. egész *Jak. 2.*

2. Mert így végezzük hitünket. *2 Pet. 1. 10.*  
*Phil. 2. 12.*

3. Jaj jó nélkül lenni. *Rom. 2. 9.*

4. Így vagyunk Isten fiai. *Mat. 5. 16.*

5. Így ékesítjük hitünket.

6. Így győzzük ellenkező Sátánt. *1 Pet. 2.*

15.

7. Job az élő a' holtnál. *Pred. 9. 4.*

8. Holta után-is él az élő hitű. *Mat. 22. 31.*

II. Ely a' hitben, hittel, *Rom. 1. 17.* mutasd jó cse-  
lekedetidet.

1. Nem csak alkalmatosság szerint, légy alá-  
zatos, vagy csak Vasárnapi keresztenyi, hanem min-  
denkori. *1 Cor. 6. 20.*

2. Leg inkább belső jó ember. *Eph. 4. 24.*  
*Col. 3. 5.*

3. Szent életű légy, a' hit-is szent. *Judás.*  
*v. 20.*

4. A' tisztességes életet lehad-el. *Phil. 4. 8.*

5. Okossággal cseleked a' jót. *Mat. 10. 16.*

IV. Vís-gálás, Vallyon élő-e az én hitem?

Az ha ezek követik a' te hitedet.

1. Meg-térés. *Marc. 1. 15. Apost. Csel. 19.*  
*18. 11. 21.*

2. Engedelmeség, *Jan. 1. 12.*

3. Békesség, *Rom. 15. 13.*

4. Öröm. *Apost. Csel. 16. 34.*

5. Bizodalom. *Marc. 5. 36.*

6. Reménység. *Rom. 15. 13.*

7. Isteni tisztelet. *Jan. 9. 38.*



8. Jó lelki ismérlet. *1 Tim. 1. 19.*

9. Békességes türés. *Sid. 6. 12.*

10. Igaság, *1 Tim. 2. 7.*

11. Attyafi szeretet. *Tit. 3. 8.*

12. Isteni szeretet. *1 Tim. 1. 14.*

13. Egyesség, *Aposz. Csel. 4. 32. Phil. 1. 27.*

- a. Dan. 6. 20. Mi elő Istennek szolgálai a legyünk  
b. *1 Pet. 2. 5.* élő kövek b élő áldozat c az élő i-  
gével éllyünk. d akar éllyünk akar  
e. *Sid. 4. 12.* hallunk, az Ure legyünk, e Amen.  
f. *Rom. 14. 8.*

## JÓ CSELEKEDETEKET SZOLGALTATO HIT.

Jak. 2. 22.

22. Sept.  
1686.

*Láttatóke annak okáért, hogy a' hit volt a' jó cselekedeteknek szolgáltatója, és hogy a' cselekedetekből ismértet meg az hit igaznak lenni.*

**A'** Mint van a' lélek a' testben hogy nem tonyálkodik, úgy vagyon a' hit a' lelekben, ez is munkálodik. L. a' holot

I. Példából való meg-láttatás vagyon, hogy az hit Abrahámmal, Isak majd meg-áldozásban nagy jot tétet. v. 21. *Sid. H. 17* mert együt munkálodot az áldozásban a' hit. *Jac. 2. 23.*

II. A' cselekedetekből ismértetik a' hit igaznak lenni, tökellertefnek, el-végződötnek, az áldozás előtt is egész huti volt Abrahámnak, *Rom. 4. 11.* de az ál-

az áldozásban ismértet ki. *Ter. 22. 12.*

## TANUSAG.

*Az élő hit sok jó cselekedeteket szolgáltató.*

*L. munkái vannak. 1 Thef. 1. 3.*

Azok hit cselekedetinek, jotéteményinek, gyűjndölcseinek, jegyeinek hivatnak.

K. *Micsoda jokat tehet a' hit?*

F. I. Közönségesen az hit munkái elegek a' *Sid.*

II. részében, lássuk mit mivel a' hit.

1. Az őzön víz előtt élő szentekben, v. 4.
2. Víz őzöntül fogva Mosefig, v. 7-23.
3. Mosestül fogva az ígértnek földében való bemenetelig, v. 23. 32.
4. Az ígért földén az Izrael Biráinak, Királyinak, Prophetáinak hitük mind a' Machabeuskig, v. 32. Ezek hit által. I. Mit cselekettek. v. 33. 34. 35.

II. Kiválképpen cselekezik a' hit. I. Tagadás-képpen.

1. Nem hágy meg-halni. *Jan. 11. 26.*
2. Nem hágy a' tudatlanságban. *Jan. 12. 46.*
3. Nem enged félnek. *Luk. 8. 50.*
4. Nem birattat a' Sátánval. *Eph. 6. 16.*

*1 Pet. 5. 9.*

5. Nem szégyenit meg. *Rom. 10. 11. 1 Pet.*

2. 6.

II. Allatásképpen.

I. Mind együt a' lelki és testi joki körül, forgolódik a' hit.

2. Magányoson csak a' testi joki körül.

3. Ma



3. Magányoson csak a' lelki jok körül.

I. K. Mit mivel a' hit egyszermind a' lelki és testi jok körül?

F. 1. Meg-halgattat mindenik fele kérésünkben. *Mat. 21. 22. Eph. 3. 12.*

2. Mikor hitünk lelkünk mellet szenvedünk, meg-ken, hogy kint ne érezzünk. *Sid. 11. 34.*

3. Mind a' jelen valo s' mind a' következendő jokrul valo ígéretek fogja. *1 Tim. 4. 8.*

II. K. Mit mivel a' hit magányoson a' testi jok körül?

1. Hogy kivészen az Isten a' testi veszedelemből biztat. *Dan. 3. 17.*

2. Ha ki nem vészen-is ō fellege, de biztat belől jó akarattyaival.

3. Adakoztat. *Philem. u. 6. Apost. Csel. 16. 15. 33.*

4. Kevés testivel meg-elégzik. *1 Tim. 6. 6. Phil. 4. 12.*

5. Nem bizik a' testi jokhoz. *Solt. 62. 11. 4. 7.*

6. Ugy vészen testi jokat is az ember a' mint hiszen. *Mars. 9. 23. Mat. 9. 28. Jac. 1. 6. 5. 15. Jan. 4. 50.*

7. Meg-szenteli a' hit a' testi jokat. *1 Tim. 4. 3.*

III. K. Micsoda lelki jokat tehet az hit?

F. I. It ez életben.

1. Istennel szerettet. *Sid. 11. 6. 2Thes. 2. 13.*

2. Christusnak ad. *Apost. Csel. 5. 14. Eph. 3. 17. Rom. 3. 26.*

3. Sok kegyelemben helyeztet. *Jan. 7. 38.*

4. Bűn

4. Bűn bocsánatban részfeltet. *Apost. Csel. 10. 43.*

5. Ujjá szül. *Apost. Csel. 15. 9.*

6. Fiuságot szerz. *Jan. 1. 12.*

7. Elpecsételtet a' szent Lélekkel. *Eph. 1. 13.*

8. Világot győzet. *1 Jan. 5. 5.*

9. Meg igazít Isten előtt. *Ter. 15. 6. Rom. 4. 5. 5. 1.*

10. Lelki fegyverekben öltöztet. *Eph. 6. 13.*

11. Kedvelteri Istennel személyünket, cselekedetünket. *Sid. 11. 6. Ter. 4. 4. Sid. 11. 4. Rom. 14. 23.*

12. Erősít. *Col. 2. 7.*

13. Az idvelességre meg tart. *1 Pet. 1. 5.*

14. Egyben enyvezi a' hiveket. *Eph. 4. 13.*

15. Bizonyossá téstzen lelkünk java felől. *Gal. 5. 5.*

16. Vigasztal. *Col. 2. 2.*

17. Idvelességsen halgattattya az ígét. *Sid. 4. 2.*

Hiszem az ígéből van a' hit, *Rom. 10. 17.* még a' hit halgattattya az ígét?

F. I. A' hit az ígéből.

1. Tanítván a' hitnek fészket, Istent, Christust, ígéretek.

2. Indítván indulatokat.

1. Romlottságunk körül.

2. Orvosol bűneink, büntetésink ellen.

3. Fel-költ a' bűn álmából. *Esa 58. 1. Eph. 5. 14.*

3. Együt munkálodik az ígével a' szent Lélek. *Marc. 9. 49.*

B

II. A'



## II. A' hit-is halgattattya az igét.

1. Annak magvát teremtetí, *Zac. 8. 23. Apost. Csel. 8. 6. Luk. 8. 16.*

2. Többet többet kíván hallani. *Apost. Csel. 13. 42.*

3. Nevel. *Apost. Csel. 11. 20. 25.*

II. Ez élet után a' hit idvesseget szerez. *Marc. 16. 16. Jan. 6. 47. 20. 31. Apost. Csel. 16. 31. Luk. 7. 50. 8. 12. Eph. 2. 8. 1. Pet. 1. 9.*

### Ennek Hasznai.

#### I. Oktatás ezekről.

I. Kitől származhatnak a' jó cselekedetek?

F. A' cselekedtető a' Szent Lélek. *Phil. 1. 6. 11. A' cselekedő nem a' hitetlen, Jer. 13. 23. hanem a' hívó. Mat. 7. 17.*

II. Jegyei a' hisnek a' jó Cselekedetek?

F. 1. Igen-is *Jak. 2. 18.*

2. Gyorsaltat többre. *Solt. 84. 8.*

3. Bünt hagyat a' hit, *Sid. 12. 1.*

4. Mert a' hit parancsolja a' jó cselekedeteket, hogy Abrahám engedgyen, s' fiat meg-öllye. *Tere. 22. 8. parancsol békesleges türeft. Solt. 39. 10. Lev. 10. 3. Job. 1. 21. mert meg-gondoltattya:*

1. Szabados az Ur. *2 Sam. 16. 10.*

2. Van oka miért büntet Isten *Siral. 3. 38.*

3. Jó végre itél. *Hof. 4. 14. 1. Cor. 11. 32. Rom. 8. 28. bűnünk akkor romol a' kegyelem akkor gyakoroltatik bennünk.*

III. Boldogé a' kinek hiti és jó cselekedeti vagyon

F. Igen-is boldog. Ez ill, en

1. Tiszt

1. Tisztán tudos. *Jan. 6. 45. 1 Jan. 2. 27. Jak.*

3. 17.

2. Másnak-is szolgálhat. *Ter. 39. 2. 30. 27.*

3. A' világi dolgokban-is bizhat, *Sid. 11. 22. Ter. 50. 25. Apost. Csel. 27. 22. így hogy 1. a' világi-is nem mindenkor érzés szerint való. Rom. 8. 24. 2 Cor. 4. 18. 2. a' világiakban is Isten az igazgató. Job. 1. 21.*

4. Az ilyeneké a' szent Lélek. *Esa. 44. 3. Jer. 32. 39. Ezec. 11. 19. Joel. 2. 28. Jan. 7. 38. Apost. Csel. 2. 17. 1 Cor. 3. 16. 6. 19. E' szent Lélek által cselekedhetünk jót. Rom. 8. 9.*

Azért a' szent Lélek a' joban.

1. Minket oltalmaz a' büntől, *1 Jan. 3. 9.*

2. Kegyelemeket ad, *1 Cor. 12. 11. 1 Jan. 2. 20. 27.*

3. Ezekben erősit, *Eph. 3. 16.*

4. Hitet szül bennünk, *Gal. 4. 6.*

5. El-peccéltel az idvessegre, *Eph. 1. 13.*

6. Istent szerettet, *Rom. 5. 5.*

7. Vigasztal, *Jan. 14. 16.*

8. Ellenemondhatatlanul tanít, *Apost. Csel. 6. 10.*

9. Isten titkaira tanít, *1 Cor. 2. 12.*

5. Az hívő és jó cselekedő embernek boldogsága nem lát változást.

1. Örök életek a' menyben, *Esa. 9. 6. 25. 8. Dan. 7. 14. 12. 2.*

2. Mind végiglen szereti Isten őket *Jan. 13. 1. Rom. 11. 29. 1 Cor. 1. 8.*

6. Bátor lehet a' hívő és jó cselekedő, hogy soha nem

B 2



ha nem vész-el. *Ian. 3. 16. 6. 39. 17. 12. 18. 9.*

I. Kel it nézni.

1. Az Isten ígéretire, a' mellyek állandók. *Sid. 10. 23. 1 Cor. 1. 9. Tit. 1. 2. 1 Thes. 5. 24. Sid. 6. 10.*

2. Az Isten oltalmazására, *Ian. 10. 29. Rom. 14. 4.*

3. Az Isten minden tudóságára. *2 Tim. 2. 19.*

II. Kel it nézni.

1. A' bűn bizonyos bocsányattyára. *Ezeo. 18. 12. Apost. Csel. 2. 28. 3. 19.*

2. Az után személyetek kedvellsére. *2 Cor. 5. 19. Eph. 2. 13.*

3. Ha ez után vétkeznél is, bocsánat. *1 Ian. 2. 2. Soli. 89. 32.*

4. Az egézfien és végképpen való vétkezéstől megoltalmaztatol. *Rom. 8. 31. 34. 14. 4. 1 Cor. 1. 8. 1 Ian. 2. 27. 3. 19. 3. 9.*

7. Bizonytal elnek a' hívők és a' jó cselekedők.

1. Testi életet, *2 Cor. 5. 9.*

2. Lelki életet, *Gal. 2. 20.*

3. Mennyei életet, *Luk. 16. 25.*

4. Örökké való életet a' fel-támadás után. *Rom. 8. 17. 1 Cor. 15. 19. 2 Thes. 1. 5. 7. Sid. 6. 10.*

II. Intés. 1. Mutasd-meg hitedet a' jó cselekedetekből. *Mat. 5. 16. Ian. 2. 18. bár csak a' szeretetből. 1 Tim. 1. 5.*

1. Mert úgy lesz élő hited. *Mat. 7. 17. Iac. 2. 17.*

2. Ugy nem vágattatol-ki, *Mat. 3. 9.*

3. Ugy sietsz a' jutalomra. *Sid. 12. 1.*

2. Mind

2. Mind a' hitről s' mind a' jó cselekedetekről adgy Istennek hálát. *Col. 1. 12. 2 Tim. 1. 9. 1 Cor. 15. 10.*

3. Erts a' jó cselekedetekről.

I Micsoda tulajdonsági vannak az jó cselekedetnek?

1. Ennek cselekedője beoltatot legyen a' Christusban. *Ian. 15. 4.*

2. Isten törvénye szerént cselekedgyék. *1 Ian. 3. 4.*

3. Bölcsen, modosson kel a' jot-is cselekedni. *2 Chr. 19. 7. Mat. 10. 16.*

4. Eltökéllye szívében, hogy az Isten azt a' cselekedetet javallya. *Rom. 14. 22.*

5. Vége jó legyen.

1. Isten dicsőssége. *1 Cor. 10. 31.*

2. Elválasztáfunk erősítéle. *2 Pet. 1. 10.*

3. Az Isten kegyelmeinek meg hálaláfa. *1 Pet. 1. 3.*

4. Felebarátunk építéle.

A' jó cselekedettel.

1. Felebarátunk a' joban erősödik.

2. A' gonosz ember meg-nyeretik.

3. Az ellenkezők szája bedugatik.

II. Cselekedheté a' természet jót?

Vagyon ugyan a' természetben okosság, akarat, tagoknak mozgása, de meg-romlot. *Eph. 2. 3. 1 Cor. 2. 14. magában nem mozog, Mat. 16. 17. hanem a' kegyelem által. 2 Cor. 3. 5. 1 Thes. 5. 23.*

III. Mit használ a' hit mellet az jó cselekedet?

1. Kétkelteteti ezt az Ördög.

Bz

2. Nem



2. Nem javallya test. *Rom. 8. 7. Mal. 3. 14.*
3. De javallya Isten. *Esa. 3. 10. fel-is írja szolgainak jó cselekedeteket. Mal. 3. 16.*
4. Meg-jelenti az ítélet napja. *Mal. 4. 1. 2 Thea. 1. 5.*
5. Ez életben is a' hit mellet nagy jó a' jó lelki ismérret. *Apost Csel. 24. 16.*

I V. Ha nem tökéletes a' jó cselekedet mi bennünk. *Esa. 64. 10. 1 Kir. 8. 46. 1 Ian. 1. 8. Sols. 14. 4. Jak. 3. 2. 2. 10. Sols. 143. 2. bűn hát.*

Nem esuda, ha nem-is, mert a' hitnek is vadnak hervadozása *Phil. 3. 8. de ugyan nem bűn a' hit.*

2. A' jó cselekedetben a' fogyatkozás bűn.
3. Nem a' tökéletességet jutalmaztatik az jó cselekedet, hanem az igeretett.
4. Az erőtelenségeket el-fedezí az Isten az Christusban. *1 Pet. 2. 5. 2 Konyv. 28. 36.*
5. Annál inkább jot cselekedgyünk, mert csak a' parányia gyengeje is jó annak, *Mat. 12. 20. 10. 42. 2 Cor. 8. 12.*

V. Mit teszek a' jó cselekedetekkel, ha az Christus érdeme idvezit? *Rom. 4. 6.*

1. Se meg-igazítotnak, se meg-szenteltetnek a' jó cselekedet nélkül nem élmértetel, *1ak. 2. 22.*
2. A' jó cselekedet nélkül való embert karhoztatja:

1. Az ige, *Ian. 7. 51. 12. 48.*
2. Az Isten, *Feld. 12. 1.*
3. A' maga lelki ismérret, *1 Ian. 2. 20.*
4. A' szentek, *1 Cor. 6. 2.*

Annak-

Annakokáért miképpen mindenekkel bővölködtök, hittel, Isten beszédével, tudománnyal, szorgalmatossággal, és hozzánk való szerelmekkel: meg-látsátok, hogy e' jó téteményben - is bővölködtögyetek. *2 Cor. VIII. 7.*

## LELKEI FELTAMASZTO HIT.

Colos. 2. v. 12.

29. Sept.  
1686.

Kinek általa ő vele együtt fel-is támadtatok az Isten erejének hiti által.

K I kel rekesztetni az idvezülésből az emberi bölcseséget, *Col. 2. 8.* 1. Mert elégséges az idvezítésre a' Christus, v. 9. 2. Tellyesek-is vagyunk a' Christus által, v. 10. 3. Melynek nem csak árnyéka nálunk, v. 11. 4. Az Christusban a' mi meg-igazulásunk, v. 13. 14. országlásunk, v. 15. A mostani Leczkében.

I. Vagyon lelki fel-támadás

II. Annak okai.

1. Isten ereje
2. Christus fel támadása.
3. Elszököképpen a' hit.

## TANUSÁG.

A hit lelkeket fel-támaszto kegyelem. L. Hiteri a' hit. 1. hogy a' Christus fel támadása használ nékem, *Rom. 4. 25.* 2. Cseleklizik-is a' hit bennem lelki fel támadást. L.

K. Hányo



K. Hányféle halálból támaszta a' lelket a' hit?

F. 1. Bűnnek halálából.

2. Lelki búból.

3. Külső testi nyavalyáinkból, halálunkból.

I. A' hit fel-támaszt a' bűnnek halálából, *Eph. 2. 1. 5.* lelki élet nélkül van, és éktelenül van a' bűnben meg-holt, *Sid. 9. 14.* Ebből fel-vészén a' hit a' lelki életre, *Eph. 2. 6. Marc. 1. 15. 1 Tim. 1. 5.*

II. A' lelki búból fel-támaszt a' hit, kedvetlen merő meg-holt az Isten szerelmét nem érző lélek, *Solt. 30. 8. 88. 11.* Elefzt ezekből a' hit.

1. Előveszi az Isten hatalmát, *Solt. 77. 11.* előbbeni jótéteményét, *Solt. 77. 6.* arra tartozó igéretit, *Esa. 54. 7. 8. 57. 16. 49. 14.*

2. Ragasztja a' lelket a' Christushoz, hogy a' bu-ban el ne merüllyön, *Marc. 6. 56. Ian. 12. 46.* inkább elevenít a' Christus meg-feszítetett teste, *Rom. 10. 9.* mint az Eliseus holt teste, *2 Kir. 13. 21.*

3. A' hit a' bukból való meg-elevenedésünkre nagy tusakodással könyörögtet, *Solt. 88. 8. Ter. 32. 24.*

1. Lelked nyomoruságát mondattya, *Solt. 143. 7. 39. 11.*

2. Az Istent veled említeti.

1. Igéretire, *Solt. 77. 9.*

2. Meg-változhatatlanságára, *Mal. 3. 6.*

3. Hatalmát, *Mat. 8. 2.*

4. Irgalmát, *Solt. 51. 3. Luk. 18.*

13.

III. Az hit külső testi nyavalyáinkból, halálból is támaszt.

1. Ha

1. Halál elő járói a' nyavalyák, *2 Könyv. 10. 17. Ter. 2. 17.* ebből támaszt a' hit, *Job. 13. 15. Solt. 23. 4.*

2. Testi halálban is elefzt támaszt a' hit.

1. Nincs hatalma a' testi halálnak, *Sid. 2. 14. 2 Tim. 1. 10. 1 Cor. 15. 58.*

2. A' halálban Isten fegyver élit kivohat, *Sid. 11. 19.* tüzet olthat, *Dan. 3. 27. Sid. 11. 34.*

3. Eddig fok halálból támasztot, ez után sem hágy ő Fellege, *2 Cor. 1. 8.*

4. Nyilván fel-támaszt, *Job. 19. 25.*

Ennek Hasznai.

I. Feddi a' bihetetlenséget, ebben nincs élet, hanem a' lélek veszedelme, ha sem Istennek sem igének nem hiszen valaki.

II. Int. Lelki próbáidból kívánsz szabadulni, ám könyörgesz panaszolkodol, de leginkább hidgy az Isten szövetségének, *Solt. 77. 10.*

III. Oktat. 1. Igazán drága a' hit, *2 Pet. 1. 1.* hogy ilyen orvoslo, halálból életre hoz.

2. Szükséges hit által fel-keresni a' lélek elevenességét.

I. Mert ha el-mulatod vétkezel: Ugy 1. A' lelki talentumot el-ásod, *Mat. 25. 25.* készkenődben kötőd, *Luc. 19. 20.* véka alá dugod, *Mat. 5. 15.* 2. A' mefchitak fátorában, *Solt. 120. 5.* leszel, a' Christus ellen, *Mat. 12. 30.*

II. Mert ha el-mulatod a' lélek elevenedését; kár követ. 1. Lelki vigasztalás nélkül maradcz, a' holt embernek minden meg-hal. 2. A' lelki elevenedés nélkül

C



mélkül mind roszszab az ember, a' holt ember jobban jobban rothad, nehezebben vagy nem is orvosolható. 3. Im az idő arant-is, *Mat. 24. 8* estvére meg-hoszszabulnak az estvéli árnyékok, *Jer. 6. 4.* szólnál nem szólhatz, hallanál, nem halhatz.

Ne busíts ezzel, lehetetlen hogy en lelki bumból elődgyem!

I. Nem elődöl, hanem gyógyittatol, *Esa. 1. 6. Hos. 5. 13.*

II. De meg-élődhétel, hidgyed ezeket. 1. Nem hagyot-el az Isten végképpen, van még élet benned, lebed van de egészen nem holtál meg, *Luk. 10. 34.* gerjezd fel azt, *2 Tim. 1. 6. Jel. 3. 8.* eredgy közelges, *Jak. 4. 8.* 2. Remély meg-eledést a' Christusban, *Jan. 6. 37.* ez ígéretek után, *Jel. 3. 21. Luk. 11. 13.* példák után, *Esa. 43. 10. 12. 44. 8.* elődben jü a' mindenkor élő, *Sid. 7. 25.* meg-ölellyed hogy ély. *Luk. 15. 20.*

## LELKET TISZTITO

H I T.

Apost. Csel. 15. v. 9.

*Es semmi különbséget nem tett közöttünk; és az között, meg-tisztítván azoknak szívüket hit által*

A Ffelől ha a' meg-tért pogányokat környül kellett metélni vagy nem, gyűlés lón Jerusálemben e' Rélzben, v. 5. 6. A' szent Péter arról, igaságbígy telet. v. 7. 8. 9. Azok hisznek v. 7. azoknak íze

Lék

Lélek adatot, v. 8. azoknak hitek vagyon, v. 9. a' holott.

I. A' Sidók és Pogányok közt való különözés el-hárítottatik, ha a' környülmetelkedésben együt nincsenek is, de a' belső és job állapotban egyenlők a' Sidók és a' Pogányok, *Apost. Csel. 10. 34. Rom. 3. 29.*

II. Vagyon a' szívnek tisztulásáról, a' mely hit által vagyon, hiszi a' Christus meg-tisztito vérének halznát, veszi az meg-tisztito szent Lelket, v. 9.

## TANUSAG.

A' hit lelket tisztító kegyelem. L.

I. K. Mitül tisztít a' hit?

F. 1. A' bűn kötelező kárhóztato erejétől.

Ettől miképpen tisztít a' hit?

1. Tisztito kutséjét Christust mutat, *Rom. 3. 20. Jan. 16. 20. Col. 2. 13. Sid. 7. 22. 25.*

2. Christussal egygyé teszen: az ő igasága miénk, *Jer. 23. 6. Job. 33. 6. Rom. 8. 1.*

II. A' bűnnek motskátul, 1 *Jan. 1. 7. Sid. 9. 13. 14.*

II. K. Miképpen tisztít a' hit kiválképpen a' bűnnek motskátul?

F. I. Okoskodván, vizsgálván, hányván, vetvén ezeket, a' lélek előt.

1. Az Isten részéről, a' hit kérdi a' lélektől.

1. Az Isten szentet az: te-is szent légy, *Lev. 11. 44. 19. 2. 1 Pet. 1. 16.*

2. Ki hívot tegedet az idveslegre? a' szent Isten, te-is szent légy hát, *1 Pet. 1. 15. 2 Tim. 1. 9.*

C 2

3. Ki-



3. Kicsoda igazit, oltbe a' Christusban hogy ő tagja légy? a' szent Isten, ne gyönyörködgyél hát a' bűnben, *Rom. 6. 1. 2 Pet. 2. 20.*

4. Igérté az Isten néked lélek valmi jót? De hogy nem, *Rom. 8. 32.* kérlek hát tisztíts meg magadat minden testi lelki mocsoktul, *2 Cor. 7. 1. 1 Jan. 3. 3.*

II. A' magunk részéről így indit a' hit-a' megtisztulásra.

1. Szükség lélek a' bűntől meg-tisztulnod, külvőmben nem boldogulsz, *1 Cor. 6. 10. Eph. 5. 5.*

2. Illendő lélek meg-tisztulnod.

1. Ha el-vetted a' Christus vérére a' kötelező bűn erejének el-törlesztére, a' bűn moksainak-is el-törlesztére vegyed a' vizet, veres viz által jő a' Christus, *Jan. 19. 34. 1 Jan. 5. 6.*

2. Az Isten-is szent az ég-is tiszta a' hová kel menned, *Mat. 5. 8.*

3. Istené vagy, illendő azért a' tisztaság, *1 Thes. 4. 3. Ter. 39. 9.*

III. Munkálodva-tisztíts a' hit a' kűfőben, *Zac. 13. 1.* tisztitoban, *Mal. 3. 3.* gyümölcsőztetőben, *Jan. 15. 2.* a' Christusban a' ki által vérfolyásunk meg-hal, *Mat. 9. 22.* Ez a' Christus a' mi lelki tisztulásunkra.

1. Vérére ontotta, *1 Jan. 1. 7. Tit. 2. 14. Eph. 5. 26.*

2. Tisztulásunkért könyörög, *Jan. 17. 17.*

3. Igéretket tet arra, *Ier. 33. 8. Esa. 4. 3.*

Ennek Hasznai.

IV. Ok-

I. Oktatás. I. A' lelki tisztulásnak rendi.

1. Főképpen tisztit a' szent Lélek, *2 Thes.*

2. 13.

2. Erdemli a' Christus vére, *1 Jan. 1. 7.*

3. Elzközei, hit, ige *Jan. 15. 3.* a' Sacramentumok, *Tit. 3. 5.*

II. A' lelek tisztullyn leg inkább, *Peld. 4. 23.*

1. Mert ot a' minden kints, *Luc. 6. 45.*

2. Mert a' lelek Isten hajléka, *Eph. 3. 17. Gal. 4. 6.*

3. Mert tisztulással él a' lelek, mint a' test étellel, *Solt. 104. 15. Apost Csel. 14. 17.*

II. Intés. Légy a' szived tisztulásán, *Ier. 4. 14. Jak. 4. 8.*

1. K. Mi modon?

F. 1. Szeresled az igét és a' Sacramentumokat, *Eph. 5. 26.*

2. Hidgy, *Sid. 10. 22.*

3. Tisztátalant ne illes, *2 Cor. 6. 18. 1 Tim. 5. 22.*

4. Ne terheld világival szivedet, *Luk. 21. 34.*

5. Christushoz formáld magadat, *2 Cor. 3. 18.*

6. Uj kegyelmeket szerez szivedben, *Sid. 13. 9.*

7. Imádkozzál, *Exec. 36. 26.*

2. K. Miért legyek a' szű tisztulásán?

F. 1. Mert család a' sziv, *Ier. 17. 9.* bűnök örövénye, *Mat. 15. 18.*

2. A' tiszta sziv kedves Istennél, *Solt. 17. 3. 1 Cor. 4. 4.*

3. Igéreti vannak a' tiszta szivnek, *Mat. 5. 8.*

C3

Esa.



*Esa. 1. 16. Peld. 22. 11. Solt. 24. 4. 125. 4.*

4. A' tiszta szívben a' hit, *Apost. Csel. 16. 24. Rom. 10. 8.*

III. Vilgálás. Vallyon tisztae az én szívem?

1. Ha hypocritaságnélkül van a' szív, *1 Tim.*

*1. 5. 2 Chr. 15. 15.*

2. Nem csak emberek előtt vagy szent, *Mat.*

*23. 25.*

3. Ha követed a' belső tisztaságot, *Apost.*

*Csel. 10. 15. 11. 9. Solt. 73. 13.*

4. Ha a' tagaid is tiszták, ajakid, *Soph. 3. 9.*

*Kezeid, 1 Tim. 2. 9.*

5. Ha könyörgésed, *Iob. 16. 17. áldozatod,*

*Ian. 4. 23. vallásod, Iak. 1. 27. tudományod tiszta.*

*Ias. 3. 17.*

De mondhatod.

I. *Peld. 20. 9.* ki mondhattya: hogy tiszta az Ő  
szíve.

F. 1. Senki szíve nem tiszta maga erejével.

2. Senki nem tiszta úgy, hogy minden bűn  
nélkül lenne, *1 Kir. 8. 46.*

II. *Iob. 25. 4.* hogy hogy lehet tiszta az Asz-  
szonytul születet.

F. 1. Nem, hogy fogyatkozás nélkül legyen,  
*Iob. 33. 9.*

2. Meg-lehet a' meg-igazulás által, *Solt. 51.*

*9. Ujjonnan születés által, Ian. 13. 10.*

3. Lehet tiszta szin nélkül valo, *Iob. 8. 6.*

*Pol. 21. 8.*

4. Lehet Istent tisztán tisztelő, *Solt. 73. 1.*

*24. 4.*

LEL-

## LELKET BIZTATO

H I T.

*Pelda. 29. V. 25.*

6. Okt. d.

1686.

Az embertől valo félelem botránkozást szerez: a' ki  
pedig bízik az Urban, méltóságban helyheztesik.  
E' Leczkében ezek vannak.

I. A Z embertől valo félelem botránkozato:  
melyről *Matth. 10. 28. Apost. Csel. 4. 19.*  
*1 Cor. 10. 13.*

II. Az Urban valo bizodalomnak ereje, ez mint  
a' Noe bárkája az Őzön vizen fellyül volt, *Ter. 7.*  
*18. ugyan az hit fellyül hallad minden probát, Mar.*  
*11. 22.*

T A N U S A G.

Az lelket bátorító kegyelem a' hit. *L.*

*K. Mikképpen bátoris biztat a' hit?*

F. 1. Jelenti a' hit, hogy semmi Istenen kívül nem  
bátorithattya lelkiünket.

1. Illyen okokkal.

1. Meg árt, nem hogy bátoritana a' külső do-  
log, *Esa. 36. 6.*

2. El-esik, mint az ért fűge, *Nah. 3. 12.*

3. Utállja az Ur a' te bizodalmidat, *Iero.*

*2. 37.*

2. Illyen mutogatásokkal.

1. Garé



1. Gazdagságban nem bízhatol, *Solt. 62.*  
*1. Tim. 6. 17.* varat belőle esinálni, *Peld. 10. 15.*  
Iesz mint a' pók háza, *Iob 8. 14.*

2. Barátodhoz nem bízhatol, *Peld. 27. 14.*  
*Ier. 9. 4. Mic. 7. 5. Solt. 41. 10.*

3. A' méltóságokhoz nem bízhatol, *Solt.*  
*193. 3. 118. 9.*

F. 2. Helyheztet bennünket a' hit erős bátorsá-  
gos helyre, Istenre, *Solt. 61. 3.* a' rozg épület a' jó  
fundamentumról is el dülhet, de a' Christuson fun-  
dáltatot lélek nem, *Mat. 7. 24.*

1. Mert elő fundamentuma van a' léleknek,  
*1. Pet. 2. 5.*

2. Mivel a' hit bizik oly Istenben, a' ki erős,  
*Iob. 12. 13.* Felfüggeszt, *Solt. 91. 1.* küszkila, erőfleg  
pais, *2. Sam. 22. 2.* torony, *Peld. 18. 10.*

3. Mely hit helyheztet az Isten hatalmá-  
sára, bölcsességére, irgalmasságára, igalságára, biz-  
tathat az a' hit.

4. Mert igéreti vannak a' hitnek a' bizoda-  
lomra, *Esa. 43. 2. Solt. 16. 5. Sid. 13. 6. Matth.*  
*16. 18.*

5. Mert a' minémü méltóságot szerzet a' hit,  
szégyen volna ha nem biztatna-is, Isten fiává tet,  
*Ian. 1. 12. Gal. 3. 26.* légy bátor hát hívő, mint  
Nehemiás, *Neh. 6. 10.*

### Ennek Hasznai

1. Oktat arra: hogy a' bátorítás nem hittől van  
egészlen, hanem Istentől, a' kiben hiszünk.

2. Int. Ha Istenben bízol, minden félelmet szived-  
ből kivessz. *1. Ian. 4. 18.*

LEL



## LELKET GAZDAGITO

H I T.

Jakab. 2. v. 5.

13. Okt.

1686.

Halljátok-meg szerelmes Atyámfiai; avagy nem vá-  
lasztottai az Isten-e világnak szegényeit, hogy  
lennének gazdagok az hitben, es örökös az or-  
szágnak, mellyet igert azoknak, a' kik őtet sze-  
retik.

N Egy lelki gazdagsága a' keresztyén embernek.

1. Legyen gazdag Istenben, *Luk. 12. 21.*  
*Pel. 28. 20.*

2. A' jó cselekedetekben, *Apost. Csel. 9. 36.*  
*1. Tim. 6. 18.*

3. A' jó tettekenyekben, *2. Cor. 9. 8. Gal.*  
*6. 9. 2. Thes. 3. 13.*

4. A' hitben, L. fűg ez az első verstől, a'  
holót 1. Tiltatik a' hitnek becsüllése a' gazdagsá-  
bul olyan pedig vagyon, v. 2. 3. 2. Ne legyen  
pedig.

1. Mert hamis bírák lennének, v. 4.  
2. Mert nagy bünt tennének, holot az Isten  
nagyra becsüllí a' szegényeket is, v. 5. a' holott

I. Rá való figyelmeztetés, szeretetből való kérés.  
II. A' szegényeket nem kel meg utálni.

1. Mert azok-is választattak Istentől, *1. Cor.*  
*1. 26.*

D

2. Mert



2. Mert gazdagok az hitben.
3. Mert örökös az országnak.
4. Mert a' szegények-is szeretik az Istent.

I. Ezek határozatlanul mondatnak, nem minden szegények, hanem némelyek gazdagok a' hitben: a' mint a' Gazdagok között is vannak hitbéli gazdagok, minémű volt Ábrahám, Dávid.

II. Gazdag a' hitben. 1. Avagy erős, nagy hitű így nem minden gazdag a' hitben, mint Ábrahám és a' Cananza. 2. Avagy fok lelki jókban részle-  
sült, így minden igaz hitű gazdag.

### TANUSAG.

*Lelket gazdagító kegyelem az Hit.* L.

K. Miképpen gazdagít a' hit?

F. I. Kiüressít, szegényit, levetkőztet, Rom. 13.

14. Mat. 5. 3. 11. 5. Luk. 1. 53.

K. Mitől?

F. Hogy ne gyaníts tökéletességet, Jel. 3. 17.  
Luk. 18. 9. Mat. 9. 13. Pred. 7. 16.

II. Gazdagít a hit bétöltvén.

I. Minden lelki jóval, 2 Pet. 1. 3. Jel. 21. 7.

II. Kiváltképpen.

1. Nem csak a' titulussal; hanem az örök-  
séggel is, Rom. 8. 17. Gal. 4. 7.
2. Az egész Christussal nem állattya szerint,  
hanem közbenjárói ajándéka szerint, Col. 3. 11.
3. A' Christus lelkével, Rom. 8. 9.
4. Idvesleges értelemmel, Jan. 6. 69.
5. Igeretekkel, Sid. 6. 17. Gal. 3. 29.
6. Lelki ajándékokkal, Apost. Csel. 8. 20.

7. Örök

7. Örök országgal. L. Sid. 1. 14. Tit. 3. 7.  
Ebből következnek.

I. Oktatás. 1. A' keresztyén ember szegény és  
gazdag, Jelen. 2. 9.

2. A' szegény - is gazdagíthat, szegény ma-  
gában a' hit, az Apostol. 2 Cor. 6. 10. Christus a'  
testre nézve, 2 Cor. 8. 9. de gazdagítottak.

II. Intés. Légy lelki gazdag. Indicsón.

1. A' külső gazdagságok nem jelei az Isten  
szerelmének, Pred. 9. 1. de az hit az.

2. Mert a' hitbéli gazdagság örökség, nem  
valami csüllögő ajándék, mint Tere. 25. 5.

3. Mert a' testi gazdagság se nem szabadítá-  
nak, se nem enyhítnek az Isten haragjában, ha Na-  
bot szölcjét bírod-is Achábbal, vagy kupákat Nabu-  
godnozorral; vagy bíbor bársony ruhát az gazdag-  
gal, vagy harmincz Tallért Judással, Soph. 1. 18.

4. Mert a' hit után mindennek tied, Mat. 19.  
27. 1 Cor. 3. 22.

## LELKET ALKALMAZ-

TATO HIT.

Philip. 4. v. 13.

13. O. A. d.  
1686.

Mindent cselekedhetem a' Christus által, ki engemet  
meg-erősít.

E' Leczkében.

I. Vagy on az Apostol nagy tehetsége, a' mely-  
ről-is szolla, v. 11.

D2

II. De



II. De a' nem magátul vagyon; hanem a' meg-  
erősítő Christustul: mint fűtől, *Eph. 1. 23. 4. 15.*

### TANUSAG.

Minden jóra alkalmaztató kegyelem a'  
lélekben a' Christusban való hit.

K. Mire alkalmaztatja a' lelket a' hit?

F. 1. Mind azokra, melyekre alkalmatlan maga-  
ban az ember, *2 Cor. 3. 5.*

II. Kiváltképpen.

1. A' jó cselekedetekre.

2. A' jóért való szenvedésekre.

K. 1. Micsoda jokra részen minket alkalmazos-  
fokká a' hit?

F. 1. Az Isteni engedelmessegre; lokat Isten ol-  
lyat nem parancsolhat, rá nogat arra a' hit, *Sid. 11. 17.*

2. Az imádkozásra, hogy abban ugyan har-  
czoly, *Ter. 32. 26.* ne haboz, *Jak. 1. 6.* kérj Isten  
igéje szerint, *1 Jan. 5. 14.* meg-adatik, *Mat. 21. 22.*

3. Az ige halgatására, *Sid. 4. 2. Mat. 13. 23.*

4. A' Sacramentumok lelki hasznos vételére.

5. A' Serua fiai ellen való hartzra, *2 Sam. 16. 10.* Ez a' Dávid nényve vala, *1 Chro. 2. 15.*  
Téged is busítanak a' magad nemzetsége, *Marc. 13. 12.* bűne.

6. A' Sátán ellen való hartzra, *Eph. 6. 16.*  
*Rom 8. 37.* és a' világ ellen, *1 Jan. 5. 4.* a' jókra:

K. 2. Mikképpen alkalmaztathat ezekre a' hit?

F. 1. Uj természetet törvént Izerelvén a' szív-  
ben, mint jök erédétit, *Solt. 40. 9.*

2. Erőt

2. Erőt ad a' hit a' jora, a' szent Léleknek e-  
gyüt munkálodásából, *Marc. 13. 11.*

3. Illyen gondolatokra vigyáztat.

1. Szerelmes Christusod vagyon, *2 Cor. 5. 14.* *Solt. 57. 8.*

2. Nagy tisztelesség Isten körül lenni, mint  
*1 Kir. 10. 8.*

3. Jutalma van a' jonak, *Sid. 11. 26.*  
*12. 2.*

K. 3. Vagyóné jora alkalmaztató hitem?

F. Illyen a' hitetlenekben nincsen, a' kiből vagyon.

1. Annak engedelmessege Istenhez, akarat  
szerint, áthatatoslon, gyümölcsösön, terjedő kép-  
pen vagyon.

2. Mind Istenre, s' mind felebaráttára, mind  
magára tartozó tiszteiben való keśsege.

3. Az parancsolathoz való gyönyörűség,  
nem kegyetlen pallér a' hit, mint *2 Kony. Mos. 5. 6.*  
hanem gyönyörkötötő, *Mat. 11. 29.*

II. A' szenvedésekre alkalmaztat minket a' hit,  
*Sid. 11. 34. 36.*

1. K. Mikképpen alkalmaztat a' szenvedésben a' hit?

F. 1. Szenvető természetet ad a' hit, meg-öl e'  
világnak, éltet az Istennek, *Rom. 6. 11.* nem gondol  
e' világgal, *1 Jan. 2. 15.*

2. Csak reszolvat, el szánnya a' hit, el-a-  
jánlya magát a' szenvedésre, nem huzza, vonfza, ha-  
laszttya a' testre, nem haboz, *Jak. 1. 6.* jobban is  
mint Péter, *Mat. 26. 35.* Azt mondgya a' hit: el-  
megyek a' pufztára, tűzes kemenczében az én Chri-  
stusomért, *Dan. 3. 17. 1 Kir. 22. 27.*

D 3

3. Erő-



3. Erősít a' szénvedésre: mert tudgya az Isten ígérteit. *Esa. 43. 2.* azért viheti a' Christus kereszti, *Mat. 27. 32.* támaszkodik az erős Christus vállához magán kívül.

4. Szénvedő kegyelmeket szül a' hit, békelegesség türelt, erőseget, bátorságot, alázatolságot, maga meg tagadást, világ meg-utalást, Isten becsülést: igasághoz való ragazkodást.

5. A' szénvedő léleknek jutalmat ad eleiben a' hit, ha világot vesztünk, örök életet nyerünk. *2 Cor. 4. 17. Rom. 8. 17.* több és job az Isten mindennél. *Mat. 19. 29.*

II. K. Hol tessék meg a' hit ereje a' szénvedésben?

F. 1. AZ ítézésben, a' világiakat kicsinre; a' menyeciket pedig felette nagyra becsülli.

2. AZ akaratban, választván az Istent mindennek felette, & Fellegeért mindent el-hagyván.

3. Az indulatokban, szeretvén, felvén az Istent, mindeneknek felette, nem volt hát demás igaz hitü. *2 Tim. 4. 10.*

## LELKET VALTOZIA- TO HIT.

2 Cor. 3. v. 18.

20. Okt.  
1686.

*Mi pedig minnyájan fel-fedet orcáját mint egy sűrű ködben látván a' Christusnak azon ábrázattá-ra el-változtatunk dicsőségből dicsőségbe, úgy mint az Urnak Lelketül.*

E' Lecz-

E' Leczke körül, tanítatik. I. Noha dicsőséges a' Törvény, v. 7. de homályos. 1. annak jele a' Moses fedele, v. 13. 2. a' Sidók vaksága, v. 14.

II. Az Evangelium igen világos. L.

A' holot vagy on.

I. Külömböztetésünk az Evangelium után, az O Testámentumiaktul.

II. Világosító s' változtató ereje a' hitnek, az Evangelium szerint, gradicsónként az Isten szent orcájának, tulajdonságának részesülése, *2 Pet. 1. 4.* világosab tükör ez, a' teremtesbéli, törvényi tükörnél, *1 Cor. 13. 12.* és a' hypocritakénál, *Iac. 1. 23.*

III. Kitül vagy on ez a' változás? a' szent Lélektül, v. 17. a' ki az Ur Jესűse, *Rom. 8. 9.*

## TANUSAG.

*Lelket változtató kegyelem a' hit. L.*

1. K. Mit változtat a' hit?

F. Nem a' lélek állattát; sem tehetségét, hanem vesztését, ha homályos volt az elme, immár tudos, *Jan. 8. 12. 1 Thes. 5. 4.* ha az akarat átkodot, már jora hajlando, ha a' szív rut volt, már tiszta. *Apost. Csel. 15. 9.*

2. K. Mikképpen változtat a' hit?

F. Mutatván a' változtató czélt a' Christust, addig nézet arra a' hit, hogy a' kőből, Abrahám fiai, *Mat. 3. 9.* a' bűnösből, szent, *1 Pet. 1. 15.* Sátán fiából, Isten fia, *Jan. 1. 12.* leszen, ez a' Christusra való nézés az elebbeni utra viszsza nem erezt, *Matth. 2. 12.*

3. K.



### 3. K. Mikre változtat a' hit?

F. 1. Alázatosságra, meg aláz, inkább mint a' törvény, 1. Kir. 21. 29. Jan. 3. 4. úgy el hiteti alázatossággal az Istennek mind fenyegetését, mind igéretit, mint ha jelen volnának azok, Jan. 8. 56.

2. L. gyuláfra, engedelemre: meg lágyít, a' törvény is, de ugyan tűz jő-kia' tűzkő kövicséből: menydörög, 2. Kénv. Mos 19. 16. de az Evangelium kenet, Solt. 133. 3. vízre olvadt, Eze. 36. 31. Zac. 12. 11.

### Ennek Hasznai.

1. Oktatás: a' Hit térsen külömbséget az idvezülő embernek elmúlt, jelen való állapotja között, mi volt, most micsoda az ember, Rom. 6. 11. 7. 6. Eph. 2. 3. 1. Cor. 6. 11. melyről egy szép Táblát, Tükröt kel kitenni.

2. Vísálás. Változtatot-e engemet a' hit? F. 1. Ugy ha van lelki élet benned, ki-jöttél a' bűn koporlojából, Jan. 11. 43. Marc. 5. 41. 2. Ha van lelki érzékenység benned, látte? Jan. 9. 25. hallatsz-e? Marc. 7. 34. ismeresz-e jól, Solt. 19. 14. 3. Ha mozgásid jók, gondolatid, szollásid. 4. Ha társalkodásod jó, Tit. 3. 3.

3. Intés, hogy a' hit jóra változtat.

1. Ne gátold, se ne csufold a' jóra változtatokat. 1. Tim. 1. 14. az Apostolok sem mindenkor halászkod, Gal. 2. 6.

2. Adgy hálát idvezülő lélek, az jora let változásodért. Rom. 6. 17.

LEL.

## LELKEI TAPLALO

H I T.

Sid. 13. v. 9.

27. Ok.

1686.

Mert igen jó kegyelemmel meg-erősíteni a' mi szívünknek, nem eledellekkel, mellyek nem használnak azoknak, a' kik azokban forgolódtak.

E' Részben, Intetünk az hit követésre, v. 7. melyre I. Mód, v. 9. ne habozzunk a' hitben, Ephe.

4. 14.

II. Okok reá. 1. Mert mindenkor a' hit, v. 8. 2. Mert job kegyelemmel, hittel erősödni, táplálodni az idvelességre, nem eledellel. 3. Mert nem használ a' Sidói ceremonia, eledel, v. 9.

### T A N U S A G.

Lelket tápláló kegyelem a' hit. L.

1. Mert mikor fojtja a' hit a' bűnt, akkor táplál, Rom. 13. 14.

2. Mert a' nem hívés fogyat, nem táplál a' jóban.

3. Mert a' nem hívés táplállya a' minden gonofságot, Ter. 3. 5.

4. Mert a' hit a' lelki kenyérnek bottya, ereje, Eze. 4. 16. Esa. 3. 2.

K. Mikképpen táplál a' hit?

F. I. El készít a' táplálásra, kiket tisztítani a' gyomrot a'

E

rot a'



rot a' táplálásra, nem ehetik oly étket nevelkedésére a' kis gyermek, a' ki lopva cretat, holt szenet eszik, nem terem az az élőfa, a' kit nem irtanak. Ugy a' hit ki-tisztítja a' szívet, s' ugy nevelkedhetik.

II. Legeltetésnek mezejére viszen, *Jel. 12. 14.* békeritetben, azon kívül valoval nem szabad élni, *Jer. 23. 29.* Ez az Isten igéje.

1. Elégséges a' táplálásra, *2 Tim. 3. 15.*

2. Azért hasonlatos, mézhez, *Solt. 19. 11.*

Tészhez, *1 Pet. 2. 2.* valóságos ételhez, *Sid. 5. 14.*

3. Táplál az ige, mikor olvasod az Isten Izerelmérül, *Eph. 3. 19.* romlóságodról, *Rom. 7.* egészen a' buzgoságrul, *Jel. 3. 19.* a' békeslegesség tü-réről, *Jak. 5. 10.*

III. Kivánt étkeket talál elődben, szebbeket a' Danielénél, *Dan. 1. 8. 13. 10. 3.* Illyenek a' hit vá-lasztot Etkei.

I. A' Christus, *Jan. 6. 50. 51.* a' nem hívő-tül el-titkoltatott, *Jan. 4. 32. Jel. 2. 17.* mint az éle-tünk, *Col. 3. 3.* Ebből táplál a' hit.

1. Minden nap az Igéből, *Rom. 10. 8.*

2. Innep nap, a' nagyobb gyülekezetben, Sa-cramentumokkal, az Igével egyesülés, a' Sacramen-tumokkal közössüles van a' Christusban.

II. Az Isten ígéreti, választot virágok a' táp-lálásra, ilyen a' téjfel semlye a' testi táplálásban: pa-rancsolatokat őriz, mert hasznos ígéreti vagyón.

### Lásfuk Hasznait.

I. Oktatunk. 1. A' lelki táplálásnak eszközeit  
el ne választjuk egymástul, nem táplálódik, a' ki csak  
igét

igét hal, vagy csak Sacramentumot vészen, *Purum Elementum non est alimentum.*

II. Oktat hogy a' Christus legyen minden táp-lálásodban, mert Pharaoh őstővér tehénéhez ha-sonló a' Christus nélkül való, *Ter. 41. 3.*

III. A' ki mint él a' hitnek étkeivel, ugy táp-lálódik.

II. Intetünk, hogy táplálodgyék lelkünk hitből. Mert 1. Parancsoltatik, *Esa. 55. 2. Peld. 9. 5. Jan. 6. 27.*

2. Sokáig az égig ered véle, mint 1 *Kira. 19. 7.*

3. Ugy kel kérni mint a' testi kenyeret, *Mat. 6. 11.* a' lelki táplálást, *Jan. 6. 34.*

4. Hanyatlik a' nap, azért táplálodgyál, *Luk. 34. 29. Jer. 6. 4. Jel. 8. 12.*

5. Jaj mint lankadcz külső belső harczaide-ban, azért hitből táplálodgyál, *Birak. 15. 18.*

## LELKET NYUGOTO

H I T.

Esa. 26. v. 3.

27. O. d.  
1686.

Elvégezet gondolat, hogy meg tarcsad a' békesseget a-  
zoknak, a' kik te benned biznak.

V Igaztatunk itt lok probákban forgók.

1. Isten a' mi várunk, v. 1.

2. A' probának vége, jó. v. 2.

3. Ha kívül háborunk, belől nyugodalmunk.

L. a' holot

E 2

I. Nyu-



I. Nyugodalom ígértetik.

II. Annak fundamentuma. 1. Az Isten tanácsa. 2. A' bizodalom: a' hit.

### TANUSAG.

*Lelket nyugoto kegyelem a' hit. Le.*

Rom. 5. 1

1. Mert a' nem hívés háborut okoz, *Esa. 57. 20.*

1. Felette Isten nem baráttya a' nem hívőnek, mint a' hívőnek, *Jak. 2. 23.* hanem ellensége, *Solt. 5. 5.*

2. Benne a' lelki isméret tajtégo tenger, *Esa. 57. 20.*

3. Kivül minden állatok, ha Isten akarja cselenségi, a' daras, légy.

II. Mert a' hívőnek békeiség.

1. Istenevel, *Rom. 5. 1.*

2. Lelke isméretivel, *Phil. 4. 7.*

3. Az okatlan ártatokkal, *Job. 5. 23.* haragossal, *Pel. 16. 7.*

*K. Hogy hogy nyugot a' hit oh bus lelek?*

F. 1. Veled az Istent izolgaltattya; ennek jutalma igaz lelki békeiség, *Peld. 3. 17.* még ez élet után is, *Solt. 37. 37.*

2. A' Christushoz hódoltat téged; ugy lesz lelki békeiséged, *Jan. 16. 33.* a' Christus a' mi békeiségünk, *Eph. 2. 14.* kétképpen: 1. Erdemestlen, meg halván a' Christus lőt békeiség, *Col. 1. 20. Es. 53. 5.* a' háborus tenger is meg csendeseledet, hogy Jónás belé vettetet, *Jon. 1. 15.* 2. Cselekszi adgya békeiségünket. A' Király ad szabadságot, hogy ne ad-

ne adhatna a' Christus, *Esa. 9. 6. Sid. 7. 3.*

III. A' békeiségnek trigyében allat a' hit, mely kívánnya hidgy és a' Christusban békeiséged leszen, *Jan. 14. 27.*

IV. A' békeiségnek conditioira jutat: tudni illik a' meg igazulatra s' a' meg szentelesre, ezek után van lelki békeiség, *Gal. 6. 14. Solt. 119. 165.*

Mind ezekre mondhatod ezeket.

I. A' gonosznak is van nyugodalma, *Solt. 73. 5.*

F. A' hitetlenek békeisége.

1. Nem igaz.

2. Ördögi biztatás, *Mat. 12. 29.*

3. Kegyeslegtelen, *2 Kir. 9. 22.*

4. Alombéli.

5. Hamar éri őket az executio, *Luk. 17. 27.*

*1 Thes. 5. 3.*

6. Négy féle lelki isméret lehet.

1. Jó és nyugodalmas.

2. Se nem jó se nem nyugodalmas.

3. Jó, de nem csendes.

4. Csendes de nem jó.

7. Csak a' hiveké a' békeiség, *Jan. 14. 27.* nem a' hitetlenké, *Esa. 57. 20.*

II. Ha a' hivek-is szükölködnek békeiség nélkül.

F. 1. Ugy tökéletes békeiségnélkül; mert harczok van, *Rom. 7. 17.*

2. Erzesetül nem létetül szükölködnek a' békeiségnek, *Rom. 5. 1.*

3. Nincs békeiségek magoktul, *Esa. 27. 5.*

4. Meg-háborodnak a' hivek hogy forst vesse-



veessenek bűnökre, *Ion. 1. 7. Ios. 7. 16. 2 Sam. 20. 19. 21.*

5. Nincs most, de szol még békesfeget az Ur az ő népének, *Solt 85. 5.*

6. A békeség nem a' hívótül fogodik - el, hanem az Istennel vetelkedötül, és a' kételkedötül.

## LELKET ÖRVENDEZ- T E T Ö H I T.

I Pet. 1. v. 8.

3. Nov.  
1686.

Mindazáltal ő benne bizván, örvendeztek, meg-mondhatatlan és dicsőséges örömmel.

A Z Istennek országa, szent Lélek szerint való örömben ál, *Rom. 14. 17.* mely örömben szolgál a' hit. L. a' holot van.

I. Hogy a' hit örvendeztet.

II. Az az öröm micsodás.

### T A N U S A G.

Lelket örvendeztető kegyelem a' hit. L.

I. Miért?

1. Mert hite ez öröm, *Phil. 1. 25.*

2. Mert ezzel kel bételnünk, *Rom. 15. 13.*

3. Mert hitbéli örömmel dicsekedünk a' háborúságokban, *Rom. 5. 2. 3. 5.*

II. K. Honnet veszi a' hit az örvendeztetést?

F. 1. Az örökké való kegyelemből, *2 Tim. 1. 9.*  
32.

2. Az

2. Az Isten frigyéből, *2 Cor. 6. 18.*

3. A' Christustul, *Esa. 42. 1. Col. 1. 11.*

4. Amaz arany lánczbol, Idvezítő jótetményekből, *Rom. 8. 29.*

5. Az életnek könyvéből, *Luk. 10. 20.*

III. K. Micsodás a' hitbéli öröm?

F. 1. Lelki. 1. Isten lelkétül, *Rom. 15. 13. 1 Thes. 1. 6.* 2. Lelek a' helyt, *Ian. 16. 22. Esa. 30. 29.*

2. Elégítő, betöltő, *Rom. 15. 13. 2 Tim. 1.*

4. *Ian. 3. 29.*

3. Allandó, *Ian. 5. 11. 16. 22.*

4. Mindenkori, *1 Thes. 5. 16. Phil. 4. 4.*

5. Dicsőséges. L.

1. Dicsőséges Istentül, *Ier. 9. 23.*

2. Dicsőséges Urban, *Phil. 4. 4.*

3. Isten dicsőségere van az igazságért szenvedni.

4. Magában ez lelki öröm nagy és nem.

6. Ki mondhatatlan öröm. L. 1. Egészlemez néhez kimagyarázni. 2. Ki mondhatatlan fok próbákban használ, *2 Cor. 8. 2.*

IV. K. Micsoda szenvedésekben örvendeztet a' hit?

F. Közöségesen, minden feleben, *Iak. 1. 2.* kíváltképpen.

1. A' szidalmazásokban, *1 Pet. 2. 23. Rom. 12. 21.*

2. A' vereségekben, *Apost. Csel. 5. 41.*

3. Az fok fele károokban, *Iob. 1. 20. 1 Tim.*

6. 7.

4. A'



4. A' szegénységre jutásban, 1 Sam. 21. *Hab. 3. 17.*

Mit használsz ezekkel?

I. Oktat hogy a' hol hit vagy, ot örömnélk lenni.

Ha nincs bánatosabb a' keresztyén embernél?

F. 1. Ugy más elöt, 2 Cor. 6. 10.

2. Nem mindenkor bánatos.

3. Akkor az jó utrol el hanyatlot, vagy magában alit örömet.

4. Min busulsz igaz hitü?

1. Elmult bünödön? Azok meg-bocsátattak, Mat. 9. 2.

2. Mostani bünödön? Azt-is meg-tudodgya a' Christus. Rom. 16. 20.

3. Gyenge vagyok a' hitben! meg-erösít a' Christus.

II. Feddi a' hihetlent, a' csak zugolodik, a' Istent kegyetlennek mondgya, Mat. 25. 24. *N* kérdem.

1. Semmit sem vetel?

2. Nints Istennek igéretü? Ezekre tagad nem mondhatz.

III. Int. Hogy hittel örvendeztesd lelkedet a' szenvedésekben, Solt. 42. 12.

Nem fér öszve: sirni, örülni?

F. 1. Örömböl való sirások, Ter. 29. 11. 430. 45. 15.

2. A' szenvedésben örültet.

1. Ha gondolod a' próbákban a' végéért próbál Isten. 1. Hogy a' benned való k

gyelem, hit, kiteslek. 2. Hogy azok benned gyakoroltsanak. 3. Hogy vetked kijelentések, vagy meg-előztések, 2 Cor. 12. 9. 4. Hogy inkább alátodgyál és könyörögi.

2. Ha gondolod a' frigvet, Solt. 77. 10.

3. Hogy nem-is feletteb bánt az Isten. 1 Cor.

10. 13.

4. Majd vége lesz a' szenvedéseknek. Rom. 16. 20.

## LELKET VEZERLÖ

H I T.

Galat. I. v. 16.

3. Nov.  
1686.

*Azonnal nem tanátskoztam a' testel és vérrel*

*N* Szent Pál meg-térésének summája: e' részben, v. 13. 14. 15. melyben mit nem cselekedet. L. jelenti.

I. A' meg-térésben tanátskozot ugyan.

II. De nem a' testel.

1. Nem tért Jerusálemben, v. 17.

2. Egy emberrel sem közlöt, Eph. 6. 12.

3. Maga emberi elméjétül sem víseltetett, Mat. 16. 17.

4. Hanem a' Christus jelentéséül, v. 12. így Apost. Csel. 10. 19.

T A N U S A G.

*A' lelkét az hit vezérellye.* L.

F.

I. Mert



I. Mert nehéz utunk van, *Mat. 7. 14.* vag-  
meg állunk vallásunkban, azért a' hit nem hágy la-  
sulni, vagy csavargunk; a' hit egyenget.

II. Mert a' hajos mesternek - is igazgató mutat  
eszköze van a' tengeren, az Izrael-is tűzes és kő-  
oszlopnál ment Canahánban. *Mos. 2. Könyv. 13. 21.*  
Ilyen vezér a' hit.

III. Mert hittől vezéreltetek, *Esther. 4. 16.*  
Abrahám, *Sid. 11. 17.* Móses, *Sid. 11. 25.* nem  
vértől.

IV. Mert veszedelmes, hittől nem vezéreltetem  
*Jan. 12. 42. 2 Pet. 2. 15.* Innét vizsgálodgyál.

K. En a' testüle, vagy a' hittől vezéreltetem?

F. 1. Ha nem az emberi elmétől mint Királyság  
vezéreltetel a' lelkiekben; ám szabadon parancsollyo-  
a' testiekben, *Rom. 8. 7.*

2. Ha vezéred az Isten mind halálig, *Solt. 48. 14.*  
1. Lelke által, *Solt. 143. 10.* 2. Igéje á-  
tal. *Solt. 119. 105. 2 Pet. 1. 19.*

3. Ha nem csalárdul kérdés tanácsot Isten-  
től, hogy a' mit Isten mond, a' test azt el-nem ro-  
tya. *Jer. 42. egészlen. 1 Kir. 12. 28.*

4. Ha csatázik hited a' test tanácsi ellen.

## LELKET ERŐSÍTŐ

H I T.

*Solt. 125. v. 1.*

A' kik bíznak az Urban, hasonlatosok lesznek a' Si-

hegyéhez, mely meg nem mozdul; és mind örökké  
meg maradnak.

V Agyon itt. I. Az Isten állhatatos védelme.

II. E' pedig a' hívőké.

## TANUSAG.

Minden gonosz ellen lelket erősítő ke-  
gyelem a' Hit. *L. Solt. 112. 7.*

I. Mert erős fundamentumra téstén a' hit. 1. A'  
Christusra, *Mat. 7. 24. 16. 18. 1 Cor. 3. 11.* 2. Az  
Isten frigyére, *Esa. 54. 9. Jer. 32. 40.*

II. Mert mozdulható a' nem hives, *Jak. 1. 6.*

III. Mert könnyít a' hit a' terhektől, midőn mind  
bűnének s' mind gonoszának terhet Istenre veti. *Sol.*  
*55. 22. Peld. 16. 3.*

IV. Meggyökereztet a' hit, *Solt. 92. 13. 14. 52.*  
*10. Mat. 13. 15.*

K. Mi ellen erősít a' Hit?

F. I. Minden gonosz ellen.

II. Kiváltképpen.

1. A' felelem ellen.

2. A' bűnben esés ellen.

I. K. Hány felelem ellen erősíti, a' lelket a' hit?

F. 1. Midőn felsz embertől, elő veszi ezeket,  
*Solt. 27. 1. 3. 46. 1. Rom. 8. 31. 2 Kir. 6. 16.*

2. Midőn felsz a' szükségétől, erősít akkor.

1. *Solt. 34. 11. Mat. 6. 25.*

2. Igéreti van a' kegyelenségnek. *1 Tim. 4. 8.*

3. A' holló fiakar táplállya Isten, hát té-

ged nem? *Luk. 12. 24.*

4. Az Isten ellenségit-is táplállya, ha té-

ged baráttát nem?

F2

3. Va-



5. Vagyon hiszem Christustod, azzal mindent ád Isten. *Rom. 8. 32.*

6. Ha a' testieken sem hiszsz, hát a' lelkieken hogy hogy hinnél. *Jan. 3. 12.*

3. Midőn felfz a' haláltul, ez ugyan félelem. *Sid. 2. 15.* félelemnek Kiralya, *Iob. 18. 14.* pokol előtt. *Iel. 6. 8.* a' hitetlenekre nézve, de az igaz hitű nem fél a' haláltul. *Phil. 1. 23. Luk. 2. 29.* mert az Isten, es a' Christus, menyország már kezében van, *Rom. 8. 17. 30.* azért fél a' hitetlen meg-halni mert semmi öröksége nincsen.

4. Midőn felfz a' pokoltul, holot attul meg- szabaditattal. *2 Tim. 1. 10.* a' Christus Izenvedő engedelmessége által, kamorád készítve a' menyben, *Ian. 14. 2.*

5. Midőn felfz az ítéllettől, ne fély annak kárhoztatásatul, *Rom. 8. 1.* szőlőzöld a' Christus, *1 Ian. 2. 1.* rá jut ugyan az ítéletre, *Rom. 14. 10.* de a' gonoszoktul elválasztatol. *Mat. 25. 34.*

II. K. Míképpen erősít a' hit a' bűnben esés ellen?

F. 1. Hogy a' lélek nem vétkezhetik egéltlen, hogy mind oda legyen. *1 Ian. 3. 9.*

2. Nem is végképpen hogy már csak vétkezzék mindenkör: mert

1. Szűnik a' lélek vigasztalása, de nem lelki élete. *Solt. 7. 14.*

2. Nincs hiti ereje, de el-rejtve lelki élete, *Col. 3. 3.*

3. Az igaz hit ha nem amittalodik vég képpen de mértékében remittalodik. *Iel. 2. 5.*

4. Mire való volna hat a' Christus érdeme, annak

annak ereje? mi haszna volna a' hit győzedelmének. *1 Ian. 5. 4.*

Ennek folyamati.

I. Oktatás. Hogy az kik csak láttatnak hinni, elfszakadnak, az hittől ne csudáld azt. *1 Ian. 2. 19.* az futó csillag nem csillag.

II. Intés. Erősödjél lélek hit által minden gonosz ellen. *1 Pet. 1. 5.*

K. Míképpen erősödjem hit által?

F. I. Tégy le négy fele rossz félelmet.

1. Törvényt, szolgait. *Rom. 8. 15.*

2. Kétkeltetést, *Mat. 6. 32.*

3. Kétségben esést.

4. Nyughatatlankottatást. *Mat. 6. 34.*

II. Vegy fel jó félelmeket a' gonoszok ellen.

1. Illendő félni a' büntést annak minden nemétől, alkalmatosságától. *1 Thes. 5. 22. Peld. 28. 14.* légy mint Nazareus, a' ki szőlőt sem et. *Mos. 4. dik Köny. 6. 3.*

2. Ne bizzál magadban.

3. Fély, ha nem imádkozol. *1 Pet. 1. 4.*

4. Felesed család szivedet, hajoly Noéban, Lotban, Dávidban, Péterben, sohol ne hidgy a' szivedet, ha az égben volna is. *Luk. 10. 18. 2 Pet. 2. 4.* ha az Angyallal egyűt volna is it e' földön, vétkezhetsél, mint Sára. *Ter. 18. 12.* Judás a' Christussal járt, még is vétkezett, ne higgy hát család szivednek. *Peld. Jer. 17. 9.*



# LELKET NEMESITŐ

H I T.

I Pet. 2. v. 9.

17. Nov. d.  
1686.

*Ti pedig választot nemzetség, Királyi papság, szent nép vattok, és olly nép mellyet Isten sajáttyának tart, hogy annak hatalmas dolgait hirdesétek, a' hitteket a' setétségből az öcsudálatos világossá-  
gára hívot.*

**E'** Leczke körül tanittatik.

I. Némely veszedelemre rendeltettek nem hisz-  
nek. v. 8. jud. 1. v. 4. 1 Thes. 5. 9.

II. A' hívők nem ollyak. 1. A' hívés tisztességre va-  
gyon. v. 7. 2. Micsodás tisztességre? Im elő adatik e'  
L. a' holot vagyon. 1. Méltóságok a' hiveknek.

1. Választottak a' többi közzül, mint Noe, Abraham.  
Eph. 1. 4. 2. Király, Papság, nem hogy világi képpen,  
a' mint akarta kárára Uziás. 2 Chr. 26. 16. hanem lelki  
képpen Pap a' hívő. 1 Pet. 2. 5. Király, háza népe igaz-  
gatására és az lelki birodalomra nézve. Mat. 19. 28. 1 Cor.  
6. 2. Jel. 5. 10. 3. Szent nép. 1. mert ugy kel az Istent  
szolgálni, Luk. 1. 75. Tit. 2. 17. 2. Mert a' hívők  
vallása szent és igaz. 4. Isten saját népe az hívő, magá-  
nak szerzette őket. 1 Cor. 7. 23. Tit. 2. 14. 5. Istent-  
nek hivatalosi, ugy Col. 1. 13. meg világosítottak. Eph.  
1. 18. lágyítottak. Apost. Csel. 16. 14. 1. Miből? a' se-  
tétiségből. 1. A' tudatlanságnak setétségéből. Eph. 1. 18.  
2. A' fokféle vétkek setétségéből. Rom. 13. 12. Tit. 3. 3.  
3. A' nyomoruságok setétségéből. Mat. 4. 16. 2. Mire  
hivattak a' hivek? világosságra. 1. Magok a' hivek az a'  
vilá-

világosság, Eph. 5. 8. az ő elméjek. Eph. 1. 18. és az ő szívök.

2. A' hivek kívül világosság, a' melyre a' hivek hívatlak. 1.  
Eszköz képpen az ige. 2 Pet. 1. 19. Solt. 119. 105. 2. Főkép-  
pen a' világosító Isten. Mat. 3. 11. 1 Jan. 1. 5. Jan. 1. 8. 1 Tim.  
6. 18. 3. Miért csudálatos ez a' világosság? 1. Eredetire  
nézve. 2. Modgyára nézve. 2 Cor. 4. 5. 3. Summájára  
nézve. 1. A' Christus csudálatos. Efa. 9. 6. 2. A' gazdagsága  
ki mondhatatlan. Eph. 3. 8. 3. A' fénlésére nézve. Tit. 2. 12.

II- Végo méltóságoknak hirdesék az Isten hatalmas dolga-  
it. 1. Közönségesen. Solt. 107. 31. 2. Magánosan, bel-  
sőképpen, a' gondolatokban, szívben, külsőképpen, szóban,  
cselekedetben.

## TANUSAG.

*Lelket meg-nemesítő kegyelem a' hit. L. Mos.*

2. K. 19. 6. 5. K. 7. 6. Mert

1. Az előt nem valának Isten népe. 1 Pet. 2. 10. Eph. 2. 11.  
Hos. 2. 22. 2. Ki vétettek a' többi közzül, saját Istennek.  
Tit. 2. 14. 3. Nagy becsületet ad Isten a' hiveknek, mond-  
gya Isten őket. 1. Királyoknak. Jel. 1. 6. 5. 10. nem világiak  
mint Dávid, Salamon, Esther, hanem lelkiek, Jan. 18. 36. nem  
tefti koronajok. 2 Tim. 4. 8. 1 Pet. 5. 4. nem egy országot, ha-  
nem az egész földet birják. 1 Cor. 3. 20. 6. 2. 2. Papoknak,  
Jel. 1. 6. Fellyeb valók Ahronnál. Sid. 7. 12. Mert 1. Azok  
tefti olajjal kenettek, a' lelki papok vigatságnak olajjával. Solt.  
45. 7. Sid. 1. 9. 2. Azok földi oltár körül forgottak. Ezek-  
nek oltárok a' Christus. Sid. 13. 10. 3. Azok teftit ettek. E-  
zek magát a' Christust. Jan. 6. 35. 55. 4. Azok vízben mo-  
sodtak. Ezek a' Jესus vérében. 1 Jan. 1. 7. 5. Azoknak költ-  
séses ruhájok volt. Szab a' hivek ruhája, Efa. 61. 10. 6. Azok  
a' izentségben mentekbe. Ezek az égben. Jan. 14. 2. 7. Azok  
közzül Nadab Abihu, az Eli fiai meg-büntettének. Ezek pedig  
soha nem vesznek el. Jan. 17. 24.

K. Miképpen nemesít a' hit?

F. 1. Meg-külömbözteti a' hívőnek mind személyét s mind  
cselekedetét a' nem hívőkéül. Sid. 11. 4. 2. Lelki nemes er-  
kölcöt ad a' hit. 2 Pet. 1. 4. holot baromi votl. Dan. 5. 20.  
3. Nemes titulofokat ad; hogy 1. Isten szolgája vagy: nagy  
jó ez. 1 Kir. 10. 8. Luk. 2. 29. 2. Isten barattya. Jan. 13. 15.



